
نمادها و نگاره‌ها در نقوش ورنی‌های منطقه ارسباران ایران

www.ketab.ir

نویسنده:

فاطمه عبادی

سرشناسه	:	عبادی، فاطمه، ۱۳۶۷-
عنوان و نام پدیدآور	:	نمادها و نگاره‌ها در نقوش ورنی‌های منطقه ارسباران ایران / نویسنده فاطمه عبادی.
مشخصات نشر	:	تهران: ندای کارآفرین، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	:	۱۲۰ص: مصور(رنگی).
شابک	:	978-600-482-870-3
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	کتابنامه:ص. ۱۱۷-۱۲۰.
موضوع	:	سوماک و ورنی -- ایران -- ارسباران
موضوع	:	Soumaks -- Iran -- Arasbaran
موضوع	:	صنایع دستی -- ایران -- ارسباران
موضوع	:	Handicraft -- Iran -- Arasbaran
موضوع	:	ارسباران
موضوع	:	Arasbaran (Iran)
رده بندی کنگره	:	NK۲۸۰۰
رده بندی دیویی	:	۷۵۴/۵۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	:	۷۶۵۹۴۹۷
اطلاعات رکورد کتابشناسی	:	فیبا

تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، نیش کوچه انوری، پلاک ۲۹

تلفن: ۶۶۴۰۲۷۲۲

www.NedayeKarafarin.ir

نمادها و نگاره‌ها در نقوش ورنی‌های منطقه ارسباران ایران

فاطمه عبادی

صفحه آرا: اکرم ملک نژاد - طراح جلد: رضا کاوه

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۰ - شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۳-۸۷۰-۴۸۲-۶۰۰-۹۷۸- قیمت: ۳۸۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است.

فهرست مطالب

مقدمه	۹
فصل اول: منطقه ارسباران	۱۱
عشایر منطقه ارسباران	۱۵
نقش عشایر در تولیدات صنایع دستی	۱۶
فصل دوم: ورنی	۱۹
تاریخچه ورنی	۲۳
انواع ورنی از نظر جنس و مواد اولیه	۲۶
ابزارکار ورنی بافی	۳۰
رنگ در ورنی	۳۴
فصل سوم: بررسی و دسته بندی نقوش در ورنی	۳۷
منشاء پیدایش نقوش در ورنی	۳۹
نقشه‌ها و نقشمایه‌ها در ورنی	۴۱
ساختار نقشه‌های ورنی	۴۲
نقوش در ورنی از لحاظ خطوط	۴۳
نقوش شکسته یا هندسی	۴۳
نقوش گردان یا منحنی	۴۳
دسته بندی نقشمایه‌های رایج در ورنی	۴۴
نقوش و اشکال انسانی	۴۴
نقوش و اشکال اشیاء	۴۴
نقوش و اشکال گیاهی	۴۵
نقوش و اشکال حیوانی	۴۶
بررسی نقشه‌های رایج ورنی	۷۱
نقشه افشار	۷۳
نقشه مصطلح به S-(اس)	۷۴
نقشه بوته	۷۵
نقشه حوض	۷۶
نقشه خانه خانه	۷۷
نقشه سیخی	۷۸
نقشه ترکیبی هریس و قیناق	۷۹

مقدمه

آنچه قرار است در این کتاب مورد توجه بیشتری باشد سرچشمه نقوش، روند شکل‌گیری و سیر تکامل و نحوه‌ی ترسیم نقوش و شکل‌گیری آن به صورت ذهنی، توسط هنرمندان بافنده است. که این ویژگی به اصالتِ ذهنی هنرمندان منطقه ارسباران و ذهن‌گرایی آنها ارتباط دارد. نقوش ورنی‌های این منطقه تاکنون دستخوش تغییرات اساسی نبوده است و به جرات می‌توان گفت: که درمیان ملل و اقوام مختلف از اصالتی منحصر به فرد برخوردار است.

ارزش‌های بصری و مرغوبیت طرح‌ها، اشکال و نقوش ورنی‌های ارسباران و همچنین قرابت این نقوش با نقش‌های استیلیر شده در آثار گرافیک از عواملی هستند که سبب انتخاب این موضوع شده است.

برای بررسی، مقایسه و طبقه‌بندی ورنی‌ها شاخصه‌های متعددی وجود دارد، از جمله جنس، رنگ، ابعاد، نقش و غیره... برای مطالعه بر روی ورنی‌ها می‌توان از تمام این شاخصه‌ها استفاده کرد. هندسه بکار رفته در ورنی که شامل نقشهای طبیعی، جانوری و گیاهی... می‌باشد بستری مناسب فراهم آورده تا بر تکیه به عناصر هندسی و بصری آن، شاخصه‌های گرافیکی نیز بررسی شود تا بتوان از ثمرات این نقوش غنی استفاده شایانی کرد.

استان آذربایجان شرقی همانند هر منطقه دیگری دارای صنایع دستی مختص به خود است که از مهمترین و با اهمیت‌ترین آن‌ها می‌توان به ورنی اشاره نمود. ضرورت معرفی ورنی چه از نظر فرهنگی، به دلیل انعکاس نقش‌های اصیل و سنتی و چه به لحاظ مشخصه‌های نقوش به کار رفته در این دستبافته معرف فرهنگ این اقوام بافنده است.